

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Demiańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

CENY PRENUMERACYI w Redakcji: Rocznic — 18 mk. 88 fen., półroczna — 7 mk. 88 fen., kwartalnie — 3 mk. 88 fen., miesięcznie — 1 mk. 88 fen. Z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu: Rocznic — 18 mk., półroczna — 8 mk., kwartalnie — 4 mk. 88 fen., miesięcznie — 1 mk. 88 fen. Zmiana adresu — 25 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz drobnego druku — 25 fen., nekrologi — 60 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-ej nekrologi i inne skierujące swięci zawiadomienia przyjmuje drukarnia ka. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) № 7.

Numer pojedynczy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 29 maja.

FRONT ZACHODNI.

Na frontach walki od Izery aż do Oise'y utrzymała się wzmożona działalność bojowa. Natarcie częściowe Francuzów na południe od Ypern zostało odparte. Na zachód od Montdidier przy lokalnym natarciu nieprzyjaciół zajął Cantigny.

Armie gen. pułkownika v. Boehna i generała Fritza v. Belowa z grupy wojsk niemieckiego następcy tronu kontynuowały wczoraj swe zwycięskie natarcie. Przybyłe śpiesznie rezerwy francuskie i angielskie zostały odrzucone.

Na skrzydle prawem dywizje gen. v. Larischa odpierając kontrataki francuskie zajęły grzbiet Teray — Sorny i wzgórze na północy od Soissons.

Po ciężkiej walce również wojska gen. Wichura sfalowały opór nieprzyjaciela na płaskowzgórzu Condé. Zdobyty został fort Condé, zajęte Vregny i Missy. Na południowym brzegu Aisne i Vesle wdrapano się na wzgórze na zachód od Ciry.

Korpusy generałów v. Wiacklera, v. Coata i v. Schmettova przekroczyły Vesle. Zdobyte zostały Braisne i Fismes. Stoimy na wyżynach tuż na południe od Vesle.

Wojska gen. Ilse zdobyły wzgórze na północy wschód od Pronilly, zajęły Villers-Franquex i Courey i walczą o wzgórze Thierry.

Niemordowanie dążącej naprzód piechocie i minierom towarzyszą balony, oraz wojska wywiadowcze. Potężne prace pionierów, wojsk kolejowych, zaopatrniczych i inżynierskich umożliwiły przebycie terenu i podwożenie środków bojowych przez nieznaną spoczynku kolumną. Lekarze i sanitariusze z poświęceniem opiekują się rannymi na polu bitwy. Mimo zmiennej pogody nasze siły lotnicze za pomocą bomb i karabinów maszynowych ciągle wstępują w walkę, podczas gdy lotnicy piechoty i artylerji bez przerwy obserwują posuwające się natarcie i działanie ognia naszej artylerji.

Liczba jeńców wzrosła do 25,000, pomiędzy nimi znajduje się jeden generał francuski i jeden angielski.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat wieczorny.

BERLIN (29 b. m. Urzędnicie) — Pod Soissons i Reims i pomiędzy temi miastami poczyniono nowe postępy.

KOM. URZĘD. AUSTRO-WĘGIERSKI.

Wiedeń, (28 maja).

Działania bojowe na odcinku frontu pod Tonale wczoraj osłabły. Włoskie próby dalszego posuwania się zostały udaremnione. Część naszego rymsztunku wojennego, umocowanego na lodowcu Presena, dostała się się w ręce wroga. Za pomocą silnego natarcia wywiadowczego, popartego przez gwałtowny ogień artyleryjski i minowy, Włosi zdobyli na południe od Capo Sile nie posiadającą znaczenia część naszych linii przednich.

Sześć sztabu generalnego.

BERN (d. 28 b. m. Tägl. R.) — Do «N. Korresp.» donoszą z Paryża: W kuluarach Izby deputowanych panowało wczoraj wielkie ożywienie **Clemencemu** również przybył do Izby i **złoty deputowanym sprawozdanie z przebiegu bitwy nad Aisne.**

Z wywodów jego wynioskow no powszechnie, że ofensywa Hindenburga mimo całej jej potęgi nie może być jeszcze uważana za oczekiwane przez naczelne dowództwo francuskie natarcie główne. «Journal» zaznacza, że niemieckiemu przygotowaniu artyleryjskiemu towarzyszyło tak silne wypuszczenie gazów na pozycje francuskie i angielskie, jak nigdy dotąd. «Matin» pisze: Natarcie prowadzono z wielką siłą.

Bitwa przybrała b. prędko charakter niesłychanie zacięty. Oczekujemy na wystąpienie naszych rezerw i nie mamy żadnych iluzji. Będzie to sprawa wielka i na szeroką skalę.

GENEWA (29 bm. «B. Lok.») — Gen. **Foch** nagląco **żąda pomocy**. Rada wojenna pod przewodnictwem Poincaré powzięła decyzję w sprawie tego żądania dn. 30 maja.

PARYŻ (dn. 28 b. m. Havas.) — Dzisiaj rano rozpoczęło się **znovu ostrzeliwanie okręgu Paryża.**

GENEWA (28 b. m. B. Tag.) — Dzienniki paryskie zwracają uwagę na to, że dalekoofisne działo niemieckie, używane przez nich: «dźwisko-straszyciel» lub «gruba Berta» znawca sygnalizowało rozpoczęcie ofensywy. Jak donosi «Petit Parisien» do przednia ofiary nowego ostrzeliwania wyniosły: 4 zabitych i przeszło 20 rannych. Nota Havasa komunikuje,

że nowe ostrzeliwanie nie zaskoczyło niespodzianie. Ostatnio pozyskany przez Niemców teren sprzyja ustawieniu dział na nowo.

Nota mówi: Ponieważ Niemcy posiadają teren pomiędzy St. Quentin a Noyon, więc z łatwością wynaleźć mogą punkt ukryty. Działo znajduje się bliżej od Paryża lecz dalej od frontu, ponieważ starano się ustawić je po za sferą działania baterji francuskich.

WIEDEŃ (27 bm. W. T. B.) — Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Zmienna pogoda w czasie od 17 do 22 maja pozwoliła na energiczną działalność lotniczą tylko w ciągu dni 4. Przy obustronnych wysiłkach przeszkadzania wywiadowi nieprzyjacielskim przez możliwie znaczne użycie flotyl bojowych, dochodziło do licznych zaciętych walk napowietrznych. Nieprzyjaciół utracił przytem 12 latawców, z których 4 w jednym dniu, zwyciężonych przez jedną i tę samą kompanję lotniczą.

Nasze straty wynoszą tylko 8 latawców. Lotnictwo austro-węgierskie oplakuje zaszłą w tych dniach śmierć bohaterską dwóch wybitnych lotników bojowych: porucznika Graesera, który odniósł 15 zwycięstw, i nadporucznika Benedeka, który jeszcze w przeddzień zwyciężył jednego z naszych przeciwników.

WASZYNGTON (27 bm. Reuter.) Wilson miał w Kongresie mowę, w której nawoływał posłów, aby niezwłocznie nadali moc prawa projektowi nowych podatków wojennych; Wilson twierdził, że jest to jedyna droga do rozwiązania kwestji finansowej w wojnie.

BERN (28 b. m. Tel. pryw.) — Do «Pet. Parisien» donoszą z Lizbry: Dotychczasowy dowódca naczelny wojsk portugalskich generał Tamagnini ustąpił ze stanowiska i zastąpił go generał Gomez Sacosta.

SZTOKHOLM (27 bm. Voss. Ztg.) **Angielski agent dyplomatyczny w Petersburgu Lookhart odwiedził** komisarzowi ludowemu do spraw zagranicznych, **ze polityka angielska obsteje najzupełniej przy nietykalności Rosji**, również i w Azji Wschodniej. Anglja jest zdania, że również i ostatnio wylądowane we Władywostoku wojska japońskie powinny być całkowicie i jaknajprędzej wycofane.

BERLIN (28 bm. Voss. Ztg.) — Członkowie b. rosyjskiej dynastji: Wielki ks. Piotr Mikołajewicz z małżonką, synem i córką, Wielki ks. Aleksander Michałowicz z małżonką i sześciorgiem dzieci i **cesarzowa wdowa Marija Teodorowna znajdują się w majątku Dzulber** około przylądku Aj—Todor. Wielka ks. Olga z matką przebywa w Charasku na wschód od Dmlbaru. **Wiadomości o ucieczce Wielkiego ks. Mikołaja Mikołajewicza są zmyślone.**

SZTOKHOLM (27 bm.) — Wplaczące w **Uralskim obwodzie kozackie wojska kontrrewolucyjne** już w początku maja, jak donosi «Sozialdemokraten» przerwały komunikację pomiędzy Uralskiem i Saratowem. Prawdopodobnie chodzi tu o wojsko przeciwnika bolszewików **gen. Dutowa**. Według organu bolszewików «Izwestja» **obwód Uralski jest głównym punktem walki o konstytuante**. Ruch przesunął się już podobno na Syberję.

SZTOKHOLM (28 bm. W.T.B.) — **Reorganizacja senatu fińskiego została ukończona**. Wszyscy senatorowie pozostali na urzędzie. Prezesem ministrów jest Paasikivi, ministrem wojny — pułkownik Thesleff, spraw zagranicznych — senator Stenroth, ministrem bez teki — Sarjo. Jednocześnie radca rolnictwa Paloheimo mianowany został szefem urzędu żywnościowego.

SZTOKHOLM (27 b. m.) — «Sw. Dagbl.» otrzymała informację z Helsingforsu, że kierownicy szwedzkiego odłamu przedstawicielstwa narodowego uchwalili na zebraniu swem nastawać na ustroju monarchistycznym.

Oprócz tego żądają oni samorządu kantonalnego z własnymi sejmikami. W sprawie wojska fińskiego domaga się szwedzkie stronnictwo ludowe utworzenia szwedzkiej jednostek wojskowych gdzie można z komendą w języku szwedzkim.

Fińska komisja konstytucyjna wypowiedziała się większością jednego głosu za monarchję.

Fiński bataljon strzelców wzywa do jednolitego przeprowadzenia niemieckiego systemu wojskowego. Taż gazeta komunikuje dalej, że pomiędzy Rosją a Niemcami odbywają się pertraktacje w sprawie wystąpienia Angli i Francji na Murmanie.

KIJÓW (28 b. m. Tel. pryw.) — Po tem, gdy już od dłuższego czasu stwierdzono w Kijowie istnienie propagandy koalicyjnej, której ślady prowadzą do konsulatu angielskiego, niemiecka policja połowa przy współudziale władz ukraińskich zaarestowała konsula greckiego Griparda i greckiego wicekonsula Wassiliadi'ego podejrzewając ich o szpiegostwo. Ten ostatni został po stwierdzeniu osobistości zwolniony.

BUKARESZT (28 bm. Tel. pryw.) Znajdujący się obecnie w Jassach posłowie: włoski, belgijski i serbski proszą rząd rumuński o pozwolenie na powrót do ojczyzny.

SZTOKHOLM (27 bm. B. L.) — Wiadomość o nagłym odejściu z Tokjo posła szwedzkiego potwierdza się. W stolicy Szwecji mówią, że odejście ten przypisać należy intrygom sfer koalicyjnych. Posłowie czynią zarzut, że pozwalał on na przewożenie pakietów niemieckich przez kurjerów szwedzkich.

Z Królestwa Polskiego.

W sprawie zwołania Rady Stanu.

Jak komunikuje wydział prasowy prezydium Rady ministrów, prezes ministrów, Steczkowski, oświadczył przed kilkoma dniami dziennikarzom warszawskim, iż rząd musiał porzucić zamiar zwołania Rady Stanu zaraz po Zielonych Świątkach wskutek rozpoczętych w pierwszej połowie maja układów co do przyjęcia zarządu.

Pertraktacje te absorbują całkowicie członków rządu i wynik nie może pozostać bez wpływu na program pracy Rady Stanu i wnioski, które mają być do niej zgłoszone przez rząd.

«Musimy — oświadczył Steczkowski — zczekać obecnie na dokończenie układów, co będzie wymagało prawdopodobnie tylko 10 dni.

Dopiero wówczas zostanie powzięta decyzja co do dnia zwołania Rady Stanu.

O ile można przewidzieć, termin ten przypadnie na drugą połowę czerwca.

Z dziedziny finansowej.

«Ziemia Lubelska» dowiaduje się, że «Galicyjski bank ludowy dla rolnictwa i przemysłu» z siedzibą we Lwowie, zamierza utworzyć filje własne w Królestwie Polskiem, tak w anstrjackiej, jak i niemieckiej okupacji. Kapitał akcyjny banku został wskutek tego podwyższony do 10 milionów koron, z zastrzeżeniem dalszego podwyższenia tej sumy do 15 milionów.

Z Reichstagu.

O innych porządkach w sprawach żywnościowych.

Posel konserwatywny, dr. Rösicke, podał w sprawie odżywiania ludności kilka wniosków komisji parlamentarnej do rozpatrzenia i przyjęcia.

Mają one na oku, aby sposoby, jakich rząd celem zapewnienia i rozdziału żywności między ludność na początku wojny się chwycił, i jakich się dotąd trzyma, wedle ujawnionej potrzeby poprawić.

1. Pierwszy wniosek tyczy się zboża na chleb. Rząd stara się zapewnić ludności możliwie największą ilość tego zboża, przez zajęcie (sekwestrację). Ale wiadomą jest ogólnie rzecz, że w kraju rozwinął się pokątny handel zbożem, wielki i mały. Władze ścigają wielki handel pokątny i ka-

żą go surowo. Na mały zaś handel, który można nazwać odrębnym, patrzą na ogół przez szpary. Skutkiem tego uboczny ten handel istnieje oraz bardzo wielkie ceny za zboże, których się żąda i które się płaci.

Posel Rösicke domaga się, ażeby rząd tylko pewną część krajowego zboża na chleb zsekwestrował i to głównie przedewszystkiem na potrzeby biedniejszej ludności, — resztę zaś wypuścił w wolny handel.

2. Drugi wniosek tyczy się kartofli. W roku 1916 rząd zawarł z rolnikami kontrakty na dostawę pewnej ilości kartofli po cenach, które rolników do ścisłego dotrzymania umów skłaniały. W następnym roku rząd odstąpił od tego systemu, a szkoda, bo okazał on się pożyteczny. Należy do niego powrócić. Rząd powinien zająć nie wszystkie, lecz tylko tyle kartofli, ile dla ludności potrzeba, aby na dzień i na głowę i funt dziennie przypaść. Gminy mogą biedniejszej ludności oddać je taniej i z kasy gminnej zapłacić niedobór.

3. Trzeci wniosek tyczy się mleka. Posel dr. Rösicke uważa, że cenę mleka należy podwyższyć przynajmniej tak, aby hodowca krów tyle za nie otrzymał, ile własne jego koszty wynoszą. Gminy powinny biedniejszej ludności dostarczyć mleka po niższej cenie, a różnicę z kasy gminnej zapłacić.

4. Sposób zaopatrzenia ludności w bydło, mięso, tłuszcz i cukier nie może zostać obecnie zmieniony.

5. Owce, jaryny i jaja nie powinny podlegać sekwestracji, lecz być przedmiotem wolnego handlu.

Posel Rösicke spodziewa się, że gdyby rząd sprawy żywności tak uregulował, jak w swoich wnioskach rządzi, odżywianie ludności odbywałoby się gładszo, a ceny dzisiejszego handlu pokątnego musiałyby znacznie się obniżyć.

Z terenów okupowanych

Echa z Mińska.

«Dziennik Miński» pisze: Niemiecki naczelnik miasta wydał 16 bm. rozporządzenie, skierowane przeciwko nadmiernemu podwyższaniu cen towarów i robocizny. Ma ono na celu ochronę uczciwego handlu, którego zadaniem jest przywóz towarów do tych miejscowości, gdzie towaru tego niema. Z drugiej strony skierowane jest ono przeciwko różnym spekulantom, którzy, mając towar na miejscu, pragną sprzedać go po nadmiernie wysokich

cenach. Wielką rolę odgrywają tutaj liczni pośrednicy, którzy bez trudu zarabiają znaczne sumy. Również rozporządzenie to pragnie ukrócić wyzysk niektórych rzemieślników, którzy wprost nie wiedzą jakich cen żądać za wykonaną choćby najmniejszą robotę. Naturalnie, że na tem wszystkim cierpi tylko ludność i to tem dotkliwiej, im jest biedniejsza.

Łącznie z wspomnianem rozporządzeniem niemiecki naczelnik miasta zaprojektował zarządowi miasta utworzenia apelacyjnych sądów, któreby rozstrząsały sprawy o wyzysk. W skład tego sądu wejść mają przedstawiciele różnych gałęzi handlu, przemysłu i rzemiosła. Wyroki tego sądu nie podlegają apelsacji.

Miejska komisja żywnościowa otrzymała pozwolenie od władz niemieckich na wysłanie do Moskwy delegacji w celu nawiązania stosunków handlowych z Rosją oraz porozumienia się w sprawie przywozu do Mińska nafty, herbaty i t. p. W skład delegacji wejdzie trzech członków komisji żywnościowej i 14 przedstawicieli sfer handlowo-przemysłowych. Wyjazd delegacji ma nastąpić w dniach najbliższych.

Władze niemieckie odpowiedziały odmownie mińskiej Radzie miejskiej co do wznowienia korzystania z telefonów osób prywatnych.

Sejmik powiatowy.

Jak donosi «Dz. Miński», w rejonie niem. korpusu «landwery», graniczącego z mińskim rejonem, za rzeczką Ptycz, władze niemieckie utworzyły sejmik powiatowy.

W skład obwodu wchodzi 6 gmin i 4 miasteczka: Kojdanów, Rubieszewicz, Raków i Iwieniec. Do sejmiku wejdą przedstawiciele większej i drobnej własności ziemskiej oraz miast. Wybory rozpoczęły się w dn. 21 bm.

Konsulat ukraiński w Mińsku.

Ukraiński minister spraw zagranicznych ustanowił w Mińsku konsulat ukraiński, którego prowadzenie powierzone zostało, członków sądu okręgowego A. Kwaśnickiemu.

Komunikacja z Orszą.

W ostatnich dniach po ostatecznym ukończeniu naprawy mostu kolejowego przez Berezynę pod Borysowem, pociągi poczęły znów kursować po linii aleksandrowskiej, skracając przez to znacznie drogę do Orszy.

Władze niemieckie w Mińsku sa- uwały, że o przepustki na przejazd do Orszy i z powrotem zwraca się wiele osób, zbyt mało solidnych, uprawiających rabunkową spekulację. Wo-

bec tego postanowiono wydawać przepustki tylko solidnym i szanym handlowcom.

Sprawy ukraińskie.

Postawa socjalistów.

KIJÓW (27 bm. Berl. Tag.) — W pertraktacjach pomiędzy hetmanem Skoropadskim a ukraińskimi stronnictwami socjalistycznymi osiągnięto całkowite porozumienie. Socjaliści ukraińscy wejdą w skład rządu, którego utworzenia podjął się socjalny-federalista Szulgin, przywódca delegacji ukraińskiej podczas układów pokojowych z Rosją.

Kandydat na posła w Berlinie.

Telegram «D. Tagesz.» podaje wiadomość, że podobno b. deputowany do Durny I-ej kadencji od Kijowa, baron Sitejngel, mianowany został posłem ukraińskim w Berlinie.

Baron Sitejngel ur. się w roku 1870, należał on w Dumie państwowej do frakcji kadetów i za podpisanie odezwy wyborczej skazany był wespół z innymi posłami na 3 mies. więzienia.

Sprawy rolnicze.

KIJÓW (dnia 26 bm. W.T.B.) — Rada ministrów wydała rozporządzenie, według którego urodzaj z pół obsianych na wiosnę, stosownie do rozkazu gen. feldmarszałka Eichhorna z dnia 6 kwietnia, należyć ma do tego, kto je obrobił. Ma on wzamian za to wypłacić właścicielowi nieznaczne wynagrodzenie w gotówce lub w produktach, określone na mocy umowy z uwzględnieniem urodzaju i nieprzekraczające w żadnym razie przeciętnej opłaty dzierżawnej w danej okolicy oraz ma wynagrodzić właściciela za roboty jesienne i za podatki i powinności ziemskie, sięgające na gruncie w r. 1918.

Rosja.

Sytuacja na Kaukazie.

Jak donosi Pet. ag. tel., w sprawie sytuacji na Kaukazie oraz układów z republiką transkaukaską komisariat do spraw zewnętrznych doręczył ambasadorowi niemieckiemu, hr. Mirbachowi, następującą notę:

«W dn. 13 maja komisariat ludowy do spraw zewnętrznych zgodził

Aleksander Zdanowicz.

Dziś, 30 maja, upływa pół wieku od daty zgonu niezapomnianego historyka i pedagoga wileńskiego, s. p. Aleksandra Zdanowicza, jednej z prawdziwie świetlanych, a wysoce społecznie naszej zasłużonej postaci. Gwoli złożeniu hołdu jego prochom, udając się na cmentarz po-Bernardyński, przechodzimy niłą Zarczną około domu № 21, w którym dokonał pracowitego, a jeszcze nie sędziwego, żywota Zdanowicz; żył lat 60; zlamana go przedewszystkiem boleść nientu-lona po stracie umiłowanego syna-patrioty, co sgnął tragicznie w r. 1863; ujęty w domu rodziców d. 23 grudnia, powieszony został na placu Łukiskim... Był młodzieńcem Ignacy Zdanowicz naczelnikiem m. Wilna po nieście Malachowskiego. Na wspólnym pomniku nagrobnym (rodziców i dzieci) Zdanowiczów, czytamy o me- częńskiej pamięci Ignacy, że się u-rodził i stycznia 1840 r.

Założenie uczczono go wrytym na granicie wierszem:

«W wiosnę ideal rozkwicie Młodzieńcze zakończył życie. Lecz kto odznaczył swe chęci, Wiecznie żyć będzie w pamięci». (Portret s. p. Ig. Zdanowicza umieścił w t. 2 «Pamiętników Jakóba Gieystora (na str. 119) doskonały tych Pamiętni-

ków komentator. Wydane przed 5 cini laty przez «Kurjer Litewski, godne są przypomnienia i ex re Zdanowiczów). Matka jego, jak czytamy u dołu grobowcowego epitafium, s. p. Emilia z Piaseckich, ur. 15 maja 1812 r., zmarła 11 lutego 1893 r. przeżyła tedy czcigodnego małżonka o lat 25, cierpiała po stracie syna lat 30. Niosła, jak powiadają, swój krzyż z poddaniem się woli Najwyższego niemal bohaterko. Pomiń jako kamieniany i sztachetowe żelaza konserwują się dobrze, natomiast cokolne słupy murowane wymagają oto znów renowacji; młode krzewy bzu naszyt bujnie się puściły śród ogrodzenia: zasłaniają pamiętkę, na pisy... Na tymże cmentarzu w ostatnich latach spoczęli jedni z najwybitniejszych niegdyś s. p. Aleksandra Zdanowicza w b. Instytucie szlacheckim uczniów, zasłużeni Wilna Bolesław Rusiecki, art. malarz, cichy a poważny wysoce działacz społeczny oraz Kazim. Podernia, dziejopis wileń. Tow. Dobroczyńców, centony korrespondent «Kraju».

Przed 4-ma i pół laty spoczął tu w pobliżu Zdanowicza b. nauczyciel gimnazjum, bardzo zdolny filolog i literat, nieodżałowany s. p. Gerard Uziębło, który właśnie w artykule o Aleksandrze Zdanowiczu, podanym w księdze zbiorowej «Z nad Wilji i Niemna», trafnie scharakteryzował

zasługi pedagogiczne i autorskie cennego historyka. Wyczerpująco biografję naszego dziejopisa nakreślił w «Tygod. Ilustrowanym» (№ 39 z r. 1868) Antoni Bądzkiewicz, znany wileński Al. Zdanowicza w zawodzie nauczycielskim kolega.

G. Uziębło podnosi dużą wartość podręczników historycznych polskich Zdanowicza, mian. dla dzieci i ludu, wskazuje też śladem Tad. Korzona wartość praktyczną «Rysu chronologiczno-historycznego państw nowożytnych» (wydanie wileńskie 1844 r.) Zdanowicza. Streścimy stoli w sposób zwięzły życiorys wileńskiego znakomitych zasług pracownika.

Al. Zdanowicz urodził się 26 lutego 1808 r. w Ihumeńskiem, z rodziców stanu szlacheckiego, lecz bardzo niezamożnych; kształcił się w 6 cio klasowej szkole bazylikańskiej w Ładach, potem prywatnym nauczycielstwem w ciągu 2 ch lat zdobył środki gwoli wstąpienia w r. 1827 na uniwersytet wileński, którego wydział literacki w r. 1831 ukończył. Później oddał się nauczycielstwu, które spełniał z iście kapłańskim powołaniem i znakomitym pożytkiem dla młodzieży płci obojczy przez ciąg przeszło lat 30-tu.

W Wileń. instytucie szlacheckim wykładał Zdanowicz przez lat 29 język i literaturę łacińską, potem zaś i historję, nauczał też w seminarjum

rz. katolickim, bardzo wiele też na pensjach żeńskich i prywatnie.

Autor «Wypisów polskie» tak go charakteryzuje: «Od najpierwszych lat zawodu publicznego zwracał on na siebie uwagę przez dziwnie sumienne pełnienie obowiązków, połączone z wysokim taktem pedagogicznym i umiejętnym traktowaniem przedmiotu. Suchą naukę umiał ożywić ciepłem uczucia swojego i w wyższej moralności szczerpiałej w młodzieży widział zawsze konieczny obowiązek pedagoga w społeczności.

Od lat najmłodszych kształcąc swą umyślność i charakter, tak ogromnie wiele zawdzięczał autodydaktyzmowi; prosty i serdeczny był w postępowaniu i nauczaniu. Miał wpływ ogromnie dodatni i na swe uczennice. Bardzo mało już pozostało ich przy życiu, a wszystkie z uwielbieniem szczerem o ukochanym, świetnym swym profesorze wspominały zawsze. Z uczniów Instytutu szlacheckiego kilka przy życiu pozostało.

Ss. autor «Przedmowy do Pamiętników Gieystora pisze: iż uznany pedagog Aleksander Zdanowicz oraz powszechną cziłą otoczony kapelan Instytutu szlacheckiego, Dominikanin ks. Filip Mokrzecki, to były dwie jednostki wśród personelu nauczycielskiego, przeważnie najgorętszy wpływ na młode umysły wywierające.

się na propozycję hr. Mirbacha, aby rząd rosyjski za jego pośrednictwem nawiązał stosunki z t. zw. republiką transkaukaską.

W ten sposób został uczyniony pierwszy krok w celu utrzymania dobrych stosunków pomiędzy rosyjską republiką federacyjną a Zakaukasiem.

Po niedaniu się próby rządu rosyjskiego nawiązania bezpośrednich stosunków ze znajdującymi się u steru władzy partjami zakaukaskimi, Niemcy zaproponowały Rosji 14 maja przedstawić swe żądania i pragnienia w tej sprawie na piśmie.

Komisariat do spraw zewnętrznych odpowiedział, iż według jego zdania upelnomocniony odpowiednio przedstawiciel rządu rosyjskiego winien być zaproszony w celu przyjęcia udziału w rokowaniach, jakie odbywają się w Batumie pomiędzy niemieckim a tureckim rządem z jednej strony, a rządem transkaukaskim z drugiej.

Na wypadek, o ileby został zawarty traktat bez udziału jego w naradach, rząd rosyjski nie mógłby uznać tego traktatu.

W dniu 22 maja reprezentant dyplomatyczny Niemiec zakomunikował komisariatowi do spraw zewnętrznych, iż rząd Czenkelego upoważnił księcia Maczabelego do wszczęcia z rządem rosyjskim układów, dotyczących uznania samodzielnosci Zakaukasia.

Pozatem hr. Mirbach zakomunikował, iż rząd niemiecki proponuje obrać za miejsce tych układów—Kijów, i pragnie szybkiego upeczętkowania tych kwestji.

Poczem, gdy próba nawiązania bezpośrednich stosunków z rządem Czenkelego nie powiodła się, rząd rosyjski z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości informacje hr. Mirbacha i wyraża swą gotowość rozpoczęcia układów z delegatami.

Rząd rosyjski zaznacza, iż nie oznacza to wcale jakiegokolwiek obietnicy, któraby zawierała z góry uznanie rządu zakaukaskiego i Zakaukasia, lub znajdowała się w sprzeczności z pragnieniami większości ludności zakaukaskiej.

Z drugiej strony rząd rosyjski sądzi, iż Kijów, którego połączenia komunikacyjne z Moskwą i Tyfsem są słabe, nie nadaje się chyba, jako miejsce pertraktacji. Według zdania rządu rosyjskiego, przyczyniłoby się do rozwiązania istniejącej kwestji, o ileby rokowania odbywały się w jednym z miast federacyjnej republiki, znajdującym się niedaleko od Kaukazu. W charakterze takiego miasta rząd rosyjski proponuje Władykaukaz. Rząd rosyjski podziela całkowicie pragnienie rządu niemieckiego,

aby układy te rozpoczęły się natychmiast i jaknajprędzej uwieńczyły się rezultatem.

Republika tatarska na Krymie.

KIJÓW (d. 26 b. m. Voss. Ztg.) Ukraińskie biuro prasowe donosi: Rząd tatarski na Krymie utworzony zostanie na podstawie koalicyjnej: Parlament tatarski przedsięwzięje kroki w celu uzupełnienia składu parlamentu przez dodanie przedstawicieli wszystkich narodowości, obranych na podstawie wyborów legalnych. Naczelnik rządu obrany zostanie przez parlament. Gabinet, utworzony przez prezesa ministrów, otrzymuje sankcję parlamentu za pomocą votum nfaosci. Języki urzędowe nowego rządu są: rosyjski i tatarski. Rząd składa się z prezesa gabinetu i 5 ministrów.

Anglija.

Reklam wśród Irlandczyków.

AMSTERDAM (27 bm. Tel. pryw.) «Allg. Handelsbl.» dowiaduje się w Londynie, że łączność irlandzkich nacjonalistów z sinnfeinistami obecnie zerwała się. Miała ona jedynie na celu wspólną walkę z projektem rządu angielskiego co do służby wojskowej. Przepaść utworzyła się nanow z powodu tego, że nacjonalista postanowili zwołać sinnfeinistów podczas wyborów uzupełniających w East Cavan.

Dookoła wojny.

Obecne ugrupowanie wojsk koalicyjnych na zachodzie.

Wojska koalicyj, według doniesień szwajcarskich, są obecnie ugrupowane w sposób następujący: Armja belgijska, pomieszana z Francuzami i Anglikami, utrzymuje front pomiędzy Nieuport i Dixmuiden. Łącząc się z nią z prawa, ciągną się stanowiska drugiej armji angielskiej poprzez Ypern aż do Bethune. W skład tej wchodzi również pobite dywizje portugalskie. Pomiędzy Bethune i Arras stoi IV armja brytyjska. Do niej przylegają armje angielskie III i resztki V, które trzymają linje aż do Villers-Bretonneux. Tutaj zaś łączy się z nimi francuska grupa wojsk pod dowództwem generała Fragolle, która objęła obronę Amiens i zachodniego brzegu rzeki Ayre. Dalej poprzez Compiègne: formacje, które dotychczas

(3 t., r. 1845). «Historja śred. wieków» tegoż aut. (1845). «Historja now. wieków» (1846). «Szkic historii polskiej dla dzieci», z chromolitografjami (3 wyd., r. 1862). «Szkic historii powszechnej» (1861 r.). «Historja powst. dla szk. młodzieży» (1861 r., z t., — drugie wydanie uzupełnione przez Grochowskiego, Warsz. 1871). «Historja literatury polskiej», ułożona na podstawie notat Zdanowicza i doprowadzona do ostat. czasów przez Leonarda Sowińskiego (3 t., Wilno, 1875—76). «Wypisy francuskie dla dzieci od lat najraniejszych» (1879. Odrębnie też wydrukował Zdanowicz recenzję dzieła Józ. Kremera «Wykład systematyczny filozofji» (1854). A. Bądzkiewicz notuje w r. 1868, że po zmarłym pozostało jeszcze kilka (siedm?) prac, dotąd drukiem nieogłoszonych.

O sobie pisał Al. Zdanowicz skromnie, bezpretensjonalnie o pracach drukowanych: są to rzecz można roboty mozaikowe z cudszych okruszyn i żońe i do autora należał tylko wybór szczegółów, jasny ich wykład i porządek systematyczny. «Nie w martwych spisach bibliograficznych ale w pamięci serc dwóch pokoleń oceny prac Zdanowicza szukać należy», acz, były one owocem wytrwałej i sumiennie wykonanej pracy — owocem trudów człowieka, który do kilka lat poświęcił dla dobra młodzieży.

Ludj. Wał. Sulima.

przeprowadzały walkę na Chemin des Dames i w Szampanji. Należy tu jednak zauważyć, że wojska angielskie w wielu miejscach zastąpione są przez Francuzów i Amerykanów, przyczem pierwsi z nich w zasadzie znajdują się na czołowych pozycjach.

W głąb Rosji.

«Swoboda Rosji» donosi z Saratowa, że wojska niemiecko-austriackie posuwają się znów w głąb Rosji w kierunku Saratowa i Samary, i to dla obrony zamieszkałych tam około 2 milionów kolonistów niemieckich.

Saratów leży nad Wołgą o 480 klm. na wschód od Woroneża i o 650 klm. na północo-wschód od Rostowa. Samara leży również nad Wołgą o 325 klm. na północo-wschód od Saratowa i o 290 klm. na południe od Kazania.

Miljonowa armja japońska w pogotowiu wojennem.

Do pism holenderskich komunikują, iż armja japońska stoi istotnie w pogotowiu wojennem. Liczy ona przeszła półtora miliona żołnierza, lecz nie może podjąć żadnych większych operacji wojennych, bo Ameryka na wymarsz wojsk japońskich wciąż jeszcze nie chce się zgodzić. Jakie jest właściwie zadanie miljonowej armji japońskiej, nikt tego nie wie.

WIADOMOŚCI URZEDOWE.

OBWIESZCZENIE.

dotyczące wydawania paszportów w okręgu m. Wilna. (Urząd paszportowy: Garncarska 15).

Wydawanie paszportów w okręgu m. Wilna kończy się dnia 7 czerwca r. b. Wszystkie osoby, które ukończyły dziesiąty rok życia i nie posiadają niebieskiego paszportu Ob. Ost., winny niezwłocznie udać się ze swymi papierami legitymacyjnymi do odpowiedniego cyrkułu milicyjnego.

Kto nie zjawi się w celu otrzymania paszportu zostanie ukarany i pominięty przy wydawaniu kart żywnościowych.

Wilna, den 26. Mai 1918.
Militärkreisamt Wilna-Stadt.
Der Stadthauptmann Polizeiverwaltung
J. V.
Kessler
Hauptmann

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie rozporządzeń Ob. Ost z dnia 29 Intego 1916 r. i 10 stycznia 1917 r. w sprawie pełnomocnictw władz policyjnych do wydawania przepisów, wydaje się ze względów zdrowotności następujące rozporządzenie, dotyczące wszystkich zakładów fryzjerskich i golarni w okręgu miasta Wilna:

- 1) Namydłanie przy goleniu dokonywać należy tylko ręką; namydłanie przy pomocy pedala zakazuje się.
- 2) W celu oczyszczenia brzytwy po goleniu po każdym użyciu jej winno znajdować się w każdym zakładzie naczynie z 3% roztworem kreozotu dla obmywania brzytwy.
- 3) W zakładach pomienionych właściciele powinni mieć miednicę i ręcznik i pracownicy winni obmywać ręce przed obsługą każdego gościa.
- 4) Grzebienie i szczotki winny być regularnie odczyszczone roztworem kreozotu.
- 5) Ręczniki do obcierania gości używane być mogą tylko raz jeden.
- 6) Osoby, cierpiące widocznie na choroby skóry i włosów, mogą być obsługiwane jedynie po przedstawieniu świadectwa lekarza cyrkułowego, że choroba nie jest zaraźliwą.
- 7) Odpis niniejszego rozporządzenia winien być wywieszony w każdym zakładzie fryzjerskim i golarni na miejscu widocznem.

Wykroczenia przeciwko tym przepisom zostaną ukarane.
Zakłady, co do których zostanie stwierdzonem, że roznoszą one liszaje lub inne zaraźliwe choroby skórne, zostaną zamknięte i winni zostaną ukarani. Oprócz tego mogą oni odpowiadać wobec osób, które zachorowały.

Wilna, den 27. Mai 1918.
Militärkreisamt Wilna-Stadt.
Der Stadthauptmann. — Polizeiverwaltung.
I. V.: Kessler, Hauptmann

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Święta: BOŻE CIAŁO. Ferdynanda.
Jutra: Anieli.
Pojutrze: CZERWIEC. Jakóba i Juwena
Wschód słońca— 5 g. 33
Zachód słońca— 8 m. 16

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

— Cztery Ewangelje w okolicy Bożego Ciała: W dzień Bożego Ciała o godz. 5 na niesporach: W kościele po Misjonarskim, u św. Mikołaja i w kaplicy Opatrzności B; po Sumie: w kościele św. Stefana i św. Jakóba.

W piątek: o godz. 6 rano w kośc. św. Jerzego; o godz. 5-tej na niesporach u św. Rafała.

W sobotę: w kościele Bonifraterskim św. Krzyża o godzinie 7 rano.

Z WILNA.

— Od Redakcji. Z powodu święta następnym numer «Dziennika Wileńskiego» wyjdzie w sobotę.

Administracja dziś będzie zamknięta.

— Zakończenie roku szkolnego w seminarjum wileńskim, jak dowiadujemy się, nastąpi d. 13 czerwca r. b.

— Powrót do Królestwa.

Prezydium Polskiego T-wa Pomocy Ofiarom Wojny zawiadania stałych mieszkańców Królestwa Polskiego, czasowo przebywających w Wilnie, a pragnących powrócić do miejsc stałego zamieszkania w Królestwie, aby się zgłosili do sekretariatu T-wa (ul. Wileńska № 25) w piątek, t. j. d. 31 bm. pomiędzy godzinami 11 i pół a 1 w sprawie powrotu.

— Koncert kameralny „Lutnia“.

Dzisiejszy koncert kameralny kwartetu sm. Stanisława Moniuszki zapowiada program, mogący zainteresować miłośników wytwornej muzyki kameralnej. Na wyróżnienie zwłaszcza zasługuje piękna, melodyjna sonata skrzypcowa francuskiego kompozytora, Cesara Francka, oraz kwartet smyczkowy naszego wybitnego kompozytora, Z. Noskowskiego. Wieczór dzisiejszy rozpocznie kwartet Mozarta. Partję fortepianową w sonacie Francka odegra p. Helena Szymo-Kulicka.

Początek koncertu o g. 8-ej wiecz.

Bilety sprzedają się od godz. 12 w połud.

Nabyte bilety dają prawo powrotu do domu do g. 12-ej w nocy.

— „Z Lutni“. (Teatr Polski). W niedzielę najbliższą, 2 czerwca, wystawioną zostanie po raz drugi ciesząca się olbrzymim powodzeniem nieśmiertelna komedia Aleksandra hr. Fredry „Pan Goldbach“ pod reżyserją L. Wolfejki.

Sprzedaj biletów na to przedstawienie rozpocznie się od jutra 5—8 g. wiecz.

— Podziękowanie. Serdeczne podziękowanie składa komitet organizacyjny odbytej zabawy w Cielętniku 26-go maja na rzecz Polskiego Komitetu Pań na rozszerzenie pensjonatu, wszystkim, którzy pracą lub ofiarnością przyczynili się do powodzenia loterii bez przegranej. Szanownym panom A. Jaroszyńskiemu i właścicielowi cukierni w Cielętniku za chętną pomoc i ofiarowany lokal. W imieniu tych, co korzystają z tego będą, również i od nas kończą staropolskim «Bóg zapłać».

Przewodnicząca sekcji finansowej Bolesława Rómerowa.
Prosimy uprzejmie wszystkich, którzy otrzymanych odzew nie zwrócili, o odesłanie takowych, Końska 20—1.

O FIARY

ZŁOŻONE W ADMINISTRACJI „DZIEN. WIL.“

Na Dom Serca Jezusowego.

Ku uczczeniu śp. matki Zofji Mackiewiczowej—Mackiewiczowie Konradostwo 100 m

Na Dom MB. Miłosierdzia na Antokola

Ku uczczeniu śp. babki Zofji Mackiewiczowej—Mackiewicz Konstanty 50 m.

Na Żłobek imienia Maryi.

Ku uczczeniu śp. babki Zofji Mackiewiczowej—Mackiewiczowie Wacławostwo 50 m.

De uznania p. Marii Parzewskiej.

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Zofji Mackiewiczowej—M. B. 10 m.

MARCELI POZNAŃSKI.

Na zesłaniu w Syberji.

II.

Mówić o posieleniu, to znaczy mówić o jednej z najsmutniejszych rzeczy na świecie. Według prawie jednogłośnego zdania zesłańców politycznych, zesłanie na Syberji jest sto-kroć gorszym, więcej zła czyni, szczer-by złośliwsze na duszy zostawia, niż więzienie i katorga. Nie mówię o pomnikowym dziele Kersana. Lecz od tego znanego, chwilowego i po-wierzchniego wzruszenia humani-tarnie nastrojonego czytelnika nad powszechnie czytaniem tolstojowskim «Zmarłych wstąpieniem», jakże daleko do istotnego zrozumienia zesłańczej syberyjskiej tragedji. Charakterystycz-nem jest to, iż ci, którzy posiadają stały kontakt pisemny z krewnym lub bratem na zesłaniu, nigdy w najmniej-szej mierze nie pojmują, czem jest ze-słanie w rzeczywistości, co stanowi jego że tak powiem psychiczną istotę;

i to jest zupełnie zrozumiałe, bo prze-cież nie wylewa się w liście dusza na papier, rzadko kto jest w możności... stanąć obok siebie na stronie, złowić, uzewnętrznić i nanizac na jedną nić te niemchwytnie przed wzrokiem prze-ciętym fakty i przyczyny, które w całości składają się na niemożliwą mękę materialno-moralnych czynników, na tę jedyną, duszną, dławiącą, draż-niącą atmosferę zesłania.

A tymczasem, krok za krokiem i dzień za dniem tam ziemia z pod nóg się usuwa, i «posieleniec» wytraca się z kolein normalnego życia, po któ-rych niegdyś kroczy, rad ludziom i życiu. Chłodno, spokojnie, logicznie, bo innej wypadkowej nie może wydać suma działających czynników, niepo-strzeżenie następuje wykoślenie się posielenia.

Syberja — to nietylko gdzieś tam tajga, mróz i całun śnieżny, plemio-na o egzotycznych nazwach, nietylko temat oryginalny dla dalekich od życia poetów; wygnanie syberyjskie, to brocząca krew, nabrzmiała bólem bez granic rana, która czarną plamą hańbiącą znaczy się na stronicach

historji państwowości rosyjskiej i ni-by kamień przygniatą każde wrażli-wsze sumienie. Syberja dla nas, posie-leńczej braci, to lejek życiowy, to straszny mistyczny magiel, w którym zapalna dusza ideowego młodzieńca splaszczają się, szarza, ostyga i spo-piela.

Gorzki osad ironji nawarstwia się w duszy posielenca, jeśli się w ulot-nej, «barwnej» korespondencji sybe-ryjskiej obok zdawkowych, do cna wytartych frazesów o dzikości i suro-wości przyrody, przeczyta to — jak bańki wydęte i świecące — słowa, mające za temat pocziwą tęsknotę właśnie za śpiewem skowronków i grą dzwonów; a ty sam, zapomniały parjas, zarzucasz psu i wilka, dusza wyje boleśnie, jak zgłodniały pies w sybirską mroźną, księżycową noc, i przede wszystkim, bezgłose wtapia w nią błę tak chwasko, mocno dzika nostalgia. Przeklęsz marzenie i każ-dą świętość... a razem z duszą się wysnuwa, jak u nas rankiem nad polami pajęczyna mgieł różnnych, kryształowo czysta, najtkliwsza tęsk-nota; słabszy z siłą fatalną i nien-

chronną stacza się, jak piłka losu, po równi pochyłej nieszczęsnych, lo-kalnych stosunków; rzadki, mocniej-szy, choć ból ściśnięcie, cierpienie przy-gwodzi, i za piekąca oko sperli, lecz w rezultacie jeno wola silniej opan-cerza się, staje się lepszym, lepiej życie czującym i rozumiejącym, wy-trzymalszym i gorętszym ideowo, do-świadczaniem, twardą nauką życia nasiaka mu umysł, i w duchu suro-wo ślubuje niezłomne słowa przysięgi.

Trzeba ogólnikowo stwierdzić, iż życie ideowe i wogóle moralne obec-nego zesłania było bez porównania bledsze, uboższe od tegoż choćby z przed lat dziesiątką; złożył się na to łańcuch przyczyn — czy bardziej charakterów odporność, czy też na pierwszym planie społeczne i objek-tywne warunki — nie mając jest rzeczą oświetlanie ich w obecnym artykule.

(D. c. n.)

KINEMATOGRAF Helios

Program na 29—31 maja 1918.

„Księżniczka Fea”,

ilustracja romansu w 3 aktach.

„Późny gość”, zajmujący obraz w 3-eh aktach.

Początek w soboty i niedziele o g. 1-ej, w dni powszednie o godz. 4-ej pp. — Koniec o godz. 11-ej wiecz. Karty wolnego wstępu w soboty i niedziele z powodu braku miejsc są nieważne. Zastrzega się prawo zmiany programu.

KINEMA TOGRAF LUX

Program od 30 maja do 3 czerwca 1918 r. Pierwszy raz w Wilnie.

TERJE VIGEN.

Nadzwyczaj zajmujący dramat w 6 aktach. **Wujaszek z podróży.** Komedja w 3-eh aktach.

KINEMATOGRAF „R. Sztremer”

Dzisiaj i dni następnych. Napisy po polsku. 4 wielkie sensacje ze złotej serii «Nordisk». Popularny w Wilnie największy tragik naszych czasów Gunnar Tarnæs i niezrówn. piękność Elsa Freilich we wstrząs. do głębi tragedji życiowej **„Człowiek bez litości”,** wstrząsająca tragedia, obfitująca w głębokie przeżycia w 6 wielkich częściach.

Wesoła farsa. **„Najlepiej śmieje się ten, kto się śmieje na ostatku”,** farsa w 4-eh wielkich częściach. Główną rolę gra znakomity komik Korotyszkin.

KINEMATOGRAF „MINIATURA”

Tylko 30, 31 maja, 1, 2 i 3 czerwca 1918 r. **ZDOBYCIE WYSPY OESEL,** wojenne oficjalne zdjęcia z natury w 3-eh aktach.

„TO BYŁO PEWNEJ NOCY”, dramat w 5 ciał częściach. **Kartofelski przejęty młóską,** komiczne.

Wil. Towarzystwo Artystyczne „LUTNIA”
Dzisiaj, we czwartek, 30 maja 1918 r.
I Koncert Kameralny
zespołu „im. St. Moniuszki”.

Program:
1. Kwartet smyczkowy № 13, d-moll Mozarta.
2. Sonata A-dur Francka.
3. Kwartet smyczkowy, op. 9, d-moll Noskowskiego.

Początek o g. 8 wiecz. Kasa czynna jest dzisiaj od 12 g. w poł.
Nabyte bilety dają prawo powrotu do domu do godz. 12-ej w nocy.

KUPUJĘ WSZYSTKO!!!

KONIE, BRYCZKI I UPRZĄŻ
Używane maszyny, rozmaite narzędzia, do-mowe rzeczy, meble, ubrania, metale, gumy, galgany, worki, korki, papier stary, butaiki itp.

BARUCHSON, ul. Sawicz Nr. 9.

KSIĘGARNIA J. ZAPAŚNIK
poleca następujące wydawnictwa:

Demka. Krótki gramatyka polska z ćwiczeniami	—50 L.
Górski X. Krótki Katechizm	—36 «
Obolowicz X. Promień istotnej oświaty	—40 «
Obst Jan. Wielkie przewroty dziejowe	1.60 «
Rituale Brevis brosz. 1.60, w opr.	3.20 «
Tajemnice Różańca Żywego	—35 «
Ż. L. X. Krótki przewodnik III Zakonu św. Franciszka z Assyżu	—70 «

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

Lombard Miejski,
Trocka 14,
wydaje pożyczki,
przyjmuje na sprzedaż komisową:
brylanty oraz wyroby ze złota i srebra.

DR. W. KIEŻUN.
choroby wewnętrzne
specjalnie płucne.
Przyjm. 10—2, w niedziele 10—12.
Uniwersytecka 8—15.
po godz. 2 ej
zauł. Warszawski Nr. 11.

Dr. P. Ptaszyński
choroby wewnętrzne,
specjalnie sereza i płuc.
Przyjmuje od g. 10—1 i 4 1/2—7-ej.
Zauł. Dobroczyzny 2-a—1.

KUPUJĘ biżuterję, brylanty, perły, futrzane rzeczy, dywany, forte-pijany, pianina, antyki, rozmaite meble, ubrania i kwity lombardowe. Płacę najwyższe ceny. Wielka № 66, Szwarz. Magazyn antyków. rk

OPAL WYBOROWY.
Alexandrowicz, Mostowa № 12—19.
Od g. 1—3 pp. 232

Doktor A. Narkiewicz
Antokolska 42—1. 201
Przyjmuje od g. 10—12 i 4—6 w.

GORSETY, pasy i staniki go-towe i na obstatunek poleca w dniu wyborze firma «Jea-nettes», 5-to Jerska 22-30, pierwsza brama za cukiernią Szevilla. 222

Doktor Wiera Gierszun,
choroby oczne.
przyjmuje od 1—3 pp.
Dominikańska Nr. 7.

KUPUJĘ:
brylanty, biżuterję, futra, pianina, fortepijany, dywany, antyki i kwity lombardowe. Płacę wyso-kie ceny. I. Baran, Wileńska 25.

Mahoniowe
MEBLE,
stylowe, staroświeckie,
do sprzedania. Wielka № 72, hotel Bałtycki, pok. № 13. Od g. 10—12 w poł. Złock. rk

Ważne dla dam! Przerabiam tanto i gustownie kapelusze dam-skie oraz posładam fasony. Wileń-ska № 29—6, od godz. 9—1 i 3—6 wiecz. Zalewska. 214

Okazyjnie
do sprzedania mało używane ma-skie, damskie i dziecięce (lat 12—15) ubrania, bielizna i obuwie. Wielka 72, dd 10—12 i od 4—6 w., hotel Bałtycki, pokój № 13—Zyck. rk

Biała koza
do sprzedania. Krzywe Koło № 16, do g. 12-ej do środy. Lachowicka.

Rozsada
kapusty i brukwi do sprzedania. Węglowa 12—2, od g. 12—6. Bań-kowska. 236

Poszukuje
mieszkania z 4—5 pokoi umeblowa-nych z kuchnią, światłem i wodą. Hotel Pałas, № 203, doktor Ad. Borkowski. 229

Rozsada (flance)
do sprzedania: kapusta biała, czer-wona, brukiew, buraki stołowe i pa-sterne, ogórki, arbuzy, pomidory, selery. Jagiellońska 11 (Żandarm-ski), Mikosza. 207

Potrzebni
czynni współnicy z kapitałem 10 tys. rb. każdy, dla utworzenia so-lidnego aptecznego interesu. Naro-dowość niema znaczenia. Zwracać się: Ostrobramska 25. Korsak, od g. 7—8 rano. 218

Krawiec męski
W. Nagrodzki,
Wileńska 23, 178
(róg zauł. Dobroczyzny).
Przyjmuje obstatunki nowe, jak rów-nież przerabia, naprawuje, nicuje wszelką garderobę. Wykonanie sta-ranne. Ceny umiarkowane.

Z powodu wyjazdu
do sprzedania: fortepjan, meble i landszafty. Wileńska 6—21, Brenner.

Inteligentny
b. urzędnik poszukuje jakiegokolwiek posady. Rossa 10—2, Rymaszewski.

DRUKARNIA
Ks. A. RUTKOWSKIEGO
WILNO, ul. Betanowska Nr. 7.
Przyjmuje wszelkie obstatunki w zakresie drukarstwa wchodzące, jako to:
Czasopisma, sprawozdania, broszu-ry, oświadczenia, dyplomy, wykazniki, adresy, stykiety, rachunki, kwita-rje, bilety wizytowe, koperty, tabele, blankiety, kłopoty i t. d.
Wykończenie staranne.
Ceny umiarkowane.